

David's Final Message

1 ג. ושמרת את משמרת ה' וגו'. בשעה שהצדיקים נפטרו מן העולם, איננו מצוים לבניהם, לא על ידי ממון, ולא על ידי נכסים, אלא בשביל יראתו של הקב"ה, וכן את מוצא בדוד, מה כתיב ויקרבו ימי דוד למות ויצו וגו', ושמרת את משמרת ה' אלהיך ללכת בדרכיו וגו'. (אגדת בראשית פרק פ"א)

2 ה. את אשר עשה לי יואב בן צרויה, אשר עשה לשני שרי צבאות ישראל וגו'. מה עשה לו נשאם עשה לשני שרי צבאות מה עשה לו לדוד? את מוצא, בשעה שכתב דוד ליואב (שמאל ב' י"א מ"ז), "הבן את אוריה אל מול פני המלחמה החזקה ושבתם מאחריו ונכת ומת" עשה כך, ונהרג (אוריה), נתקבצו כל ראשי החילים על יואב להורגו שהיה ראש הגבורים וכו', הראה להם את הכתב, ולפיכך כתוב את אשר עשה לי יואב בן צרויה ואשר עשה וגו' וכו' וצוה לשלמה בנו שיהרוג אותו, שהיה יואב בן אחותו של דוד, והיה מבקש להביאו לעולם הבא ט). (במדבר רבה כ"ג י"ג, תנחומא מסעי י"ב, ילק"ש ח"ב רמז קמ"ח, ורמז ק"ע, וראה סנהדרין מ"ט א')

3 מלבי"ם
 אתר שצוהו כל יסור מתורת משה, ולא יסמוך על חכמתו ושקול דעתו, אמר שבכ"ז יש ענינים שניתן לו הכח לעשות כחכמתו, ולא כמשפטי התורה, והם דיני המלך שמשונים מדיני התורה, שהמלך הורג בלא התראה והורג רבים ביום אחד כשהוא צורך שעה, הגם שאינו כמשפט התורה, נתן כח זה אליו לגדור גדר ולעמוד בפרץ, ובוה יעשה כפי חכמתו לבד, וגם ענין יואב היה מעין זה, כי בדין תורה לא היה חייב מיתה כי לא היה שם התראה, וצוה להרגו מדין המלכות, ולכן הגם שלא הרגו בחייו שראה שאז היה צורך שעה להחיותו, כי לא היה אחר ראוי לצבוא צבא, אמר שיעשה כחכמתו לפי צורך זמנו, ועל זה אמר וגם, שעם משפטי התורה תוכל לשפוט גם כחכמתך, וועשית כחכמתך.

4 רד"ק
 כלומר שלא תהרגהו עד שתמצא עליו עולה אע"פ שהוא חייב מיתה כי מלחמות ה' נלחם וטובות נמצאו בו אלא שהרג לאלה שני השרים חנם לפי תעשה כחכמתך שתביאהו לידי עילה והסיבה שיתחייב הריגה: ולא תורד שיבתו בשלום שאול. שלא תניחנו למות מיתת עצמו אלא יהרג כמו שהרג:

